

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя Ніколаєва
2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світова політика Нового та Новітнього часу

Рівень вищої освіти: *Перший (бакалаврський)*

Галузі знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 052 Політологія

Освітньо-професійна програма: ОПП «Політологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 052 – Політологія

2022–2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Світова політика Нового та Новітнього часу». – Одеса: ОНУ, 2022. – ___21 с.

Розробники: **Микола ШЕВЧУК** – к.і.н., доцент кафедри політології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політології ФМВПС
Протокол № 1 від “29” 08 2022 р.
Завідувач кафедри _____ (Василь ПОПКОВ)

Погоджено із гарантом
ОПП/ОНП _____
_____ (Марія МІЛОВА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) _____
факультету МВПСПротокол № 1 від “30” 08 2022 р.
Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри Політології
Протокол № 1 від “28” 08 2023 р.
Завідувач кафедри _____ (В. Попков)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ___ від “___” _____ 202__ р.
Завідувач кафедри _____ (_____)

ЗМІСТ		
1.	Опис навчальної дисципліни	4
2.	Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3.	Зміст навчальної дисципліни	6
4.	Структура навчальної дисципліни <i>(денна / заочна)</i>	10
5.	Теми практичних занять	11
6-7	Теми семінарських та лабораторних занять	-
8.	Самостійна робота	15
9.	Методи навчання	17
10.	Форми контролю та методи оцінювання Критерії оцінювання результатів навчання	17
11.	Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти	18
12.	Методичне забезпечення	19
13.	Питання для підготовки до підсумкового контролю	19
14.	Рекомендована література до вивчення курсу	21

+

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 5 годин – 150 змістових модулів – 3 ІНДЗ – дослідження та презентація спеціальної теми.	Галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки Спеціальність 052– політологія Рівень вищої освіти: бакалавр	Обов’язкова ОК 1	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		26 – год.	16 – год.
		<i>Практичні заняття</i>	
		24 – год.	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		100 – год.	134 – год.
		у т.ч. ІНДЗ*: - 30 год.	
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна включена до переліку основних освітніх компонентів (ВК) освітньо-професійної програми (ОПП) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 052 – «Політологія».

Метою навчальної дисципліни є опанування здобувачами вищої освіти сутності світової політики шляхом вивчення та інтерпретації подій реальної політики, які демонструють світовий досвід планування та реалізації ефективної політики в сучасних політичних процесах світу.

Завданнями вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти здатності до аналізу принципів, методів та особливостей сучасних концептуальних підходів у дослідженні світової політики; порівняльного аналізу реальної політики у контексті історичного розвитку різних країн та регіонів з врахуванням особливостей та характерних рис розвитку державно-політичних, соціально-економічних та культурно-конфесійних систем; формування знань про демократичні стандарти та зразки світової політики; формування здатності до експертної аналітики щодо прогнозування можливих причин та результатів у процесі планування та реалізації світової політики.

Предмет навчальної дисципліни – актуальні питання формування та розвитку світової політики.

Пререквізити: Історія України. Політична історія України; Взаємодія з органами державної влади; Теорія та практики конституціоналізму: порівняльний аналіз; Загальна теорія політики; Теорія політичних партій і політичних систем.

Постреквізити: Політичні еліти та політичне лідерство; Світова політика Нового та Новітнього часу; Політичні режими сучасності; Міжнародні організації; Міжнародні відносини: теорія та сучасність; Регіональні процеси світової політики.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей:

Інтегральних компетентності (ІК)

ІК: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

Загальних компетентностей (ЗК):

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальних фахових компетентностей (СК):

СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Спеціальних компетентностей:

РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

PH08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

PH09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

PH10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

PH13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: предметну область застосування теорії та практики світової політики; історичні особливості розвитку міжнародної політики, політичних систем та технологій як основи забезпечення демократичного процесу та легітимації влади; національні та міжнародні стандарти реалізації громадянських прав і обов'язків як члена суспільства щодо можливостей впливу на процес формування та реалізації національної і міжнародної політики, категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат в сфері світової політики; методики застосування інструментарію нормативної та емпіричної теорії в сфері міжнародної політики, порівняльної та прикладної політології, а також методи аналізу, узагальнення, типологізації систем та технологій, запроваджуваних у глобальній політиці; техніки описання, пояснення й оцінювання світової політики в різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах; засоби програмування та прогнозування результатів практичної політики; предметну область поведінки та взаємодії політичних діячів та інститутів влади, стратегічні цілі і завдання світової політики у поєднанні з національними інтересами.

вміти: застосовувати знання теоретико-методологічних основ політологічного аналізу в процесі реалізації практичної світової політики; використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки; розв'язувати практичні проблеми у сфері реалізації міжнародної політики, здійснювати історико-політологічний аналіз подій світової політики в їх причинно-наслідковому зв'язку; проводити аналогію між подіями світової політики минулого та сучасного часу; застосовувати методологію порівняння та моделювання для аналізу реальної світової політики; аналізувати її структурно-функціональні складові, взаємодію політичних діячів та інститутів влади; визначати характер сучасних процесів світової політики та їх обумовленість соціально-політичними, економічними та культурними чинниками; здійснювати аналіз національних та міжнародних стратегічних інтересів країн у світовій політиці; обґрунтовувати шляхи вдосконалення процесу прийняття політичних рішень та покращення якостей внутрішньої та зовнішньої політики; аргументувати власні погляди щодо подій реальної світової політики; професійно виконувати політико-організаційні експертні, дорадчі та консультативні функції на національному та міжнародному рівнях.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1: БУРЖУАЗНІ РЕВОЛЮЦІЇ, ІМПЕРСЬКО-КОЛОНІАЛЬНА ПОЛІТИКА, ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА 1914-1918 РР.

ТЕМА 1. БУРЖУАЗНІ РЕВОЛЮЦІЇ У НІДЕРЛАНДАХ ТА АНГЛІЇ. Традиції вивчення світової політики в Україні та Одеському національному університеті. Політичний режим у Нідерландах. Початок національно-визвольного руху. Політика принца Оранського та дворянської еміграції. Створення республіки об'єднаних провінцій та соціальна боротьба. Колоніальна політика. Англійський абсолютизм. Буржуазно-дворянська опозиція. Пуританізм. Довгий парламент та його законодавча діяльність. Програма інdependentів. Левеллери. Громадянські

війни. Індепендентська республіка, її внутрішня та зовнішня політика. Олівер Кромвель. Система Протекторату, її функціонування і криза. Зовнішня політика. Реставрація монархії.

ТЕМА 2. ВІЙНА ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ КОЛОНІЙ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ТА СТВОРЕННЯ США. Типологія колоній та системи політичного управління в них. Рабство. Аграрні відносини. Формування північноамериканської нації. Просвітницькі ідеї. Б. Франклін. Т. Джефферсон. Політична і громадська активність колоністів. Економічні і політичні протиріччя між колоніями і метрополією. Початок збройної боротьби. Перша Американська буржуазна революція. «Декларація незалежності». Демократичні перетворення. Хід воєнних подій. Дж. Вашингтон. Міжнародне становище США.

Становлення державності США. Батьки - засновники США. «Статті конфедерації». Конституція 1787 р. «Біль про права». Формування та розвиток партійної системи. Звернення Дж. Вашингтона до американського народу про принципи і завдання внутрішньої і зовнішньої політики США.

ТЕМА 3. ФРАНЦУЗЬКА РЕВОЛЮЦІЯ XVIII СТОЛІТТЯ. Французьке Просвітництво та зміни у суспільній свідомості французів. Фінансова і економічна криза. Спроба реформ. Тюрго. Неккер. Генеральні штати. Установчі збори. Декларація прав людини і громадянина. Ідея нації і принцип народовладдя. Релігія і церква. Конституція 1791 р. Політичні угруповання. Робесп'єр, Марат, Дантон. Політичний егалітаризм. Криза конституційної монархії. Політика терору. Конституція 1793 р. Політична система яacobинської диктатури. Соціальні та етичні ідеали яacobинців. Розгортання терору. Криза і падіння яacobинської влади. Наукові дискусії про яacobинську республіку. Від Термідора до Брюмера. Франція у період Консульства та Імперії. Політика Наполеона Бонапарта.

ТЕМА 4. ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА (1861 – 1865 РР.) ТА РЕКОНСТРУКЦІЯ (1865 – 1871 РР.) У США. Передумови другої ліберально-демократичної революції у США. Ідеологія рабовласництва. Колонізація західних земель і загострення боротьби за владу у США. Республіканська партія і заколот південних штатів. А. Лінкольн. «Конституційна війна» (1861-1862). Військові невдачі Півночі. Радикальні республіканці. Акт про гомстеди. Прокламація про звільнення рабів. Політична боротьба на виборах 1864 р. Перемога Півночі. Реконструкція, її цілі та методи здійснення. «Президентська реконструкція». Радикальна реконструкція 1867-1869 рр. Демократичні реформи на Півдні. Поправки до федеральної Конституції. Зміни у середовищі економічної і політичної еліти у південних штатах.

ТЕМА 5. ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА (1914-1918 РР.) Нові концепції виникнення Першої світової війни. Троїстий союз і Антанта. Сараєвське вбивство і липнева криза 1914 р. Початок війни. Воєнні дії і дипломатична боротьба. Роль таємної дипломатії у підготовці і в ході війни. Роль національних проблем, національних рухів, націоналізму у період війни. Становище на Східному і Західному фронтах. Проблема мобілізації людських і матеріальних ресурсів для ведення війни. Лютнева і Жовтнева революції 1917р. у Росії. Поглиблення внутрішньополітичної кризи в країнах німецького блоку. Революція 1918-1919рр. у Німеччині. Капітуляція країн Четверного союзу. Паризька мирна конференція. В. Вільсон і його ініціативи щодо демократизації міжнародних відносин. Версальський мирний договір. Мирні договори з союзниками Німеччини. Ліга націй. Версальсько-Вашингтонська система – нова система міжнародних відносин.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ТОТАЛІТАРНА ІДЕОЛОГІЯ І ПОЛІТИКА, ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА, ХОЛОДНА ВІЙНА ТА КРАХ КОМУНІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ.

ТЕМА 6. ФАШИЗМ В ІТАЛІЇ: ВЛАДА, ІДЕОЛОГІЯ, ПОЛІТИКА. Нові концептуальні підходи у вивченні природи фашизму в Італії. Загальні риси та

особливості розвитку фашизму у 20-30-ті рр. Фашизм як різновид тоталітаризму, його типологічні характеристики. Структурний аналіз фашистського режиму в Італії. Масові фашистські організації. Національна фашистська партія. Характер і структура консенсусу між фашистською владою і італійським суспільством. Функціонування репресивного апарату. Ідеологія, пропаганда, міфотворчість. Корпоративна доктрина фашизму. Соціально – економічна політика. Фашизація сфери освіти та культури. Расові закони 1938 р. Динаміка суспільної свідомості італійців. Відносини фашизму з Ватиканом. Союз фашистської Італії з нацистською Німеччиною. Участь фашистської Італії у Другій світовій війні. Фашистський режим в умовах кризи (1943-1945рр.) Місце і роль антифашистського руху в Італії та його міфологізація.

ТЕМА 7. НАЦІОНАЛ-СОЦІАЛІЗМ У НІМЕЧЧИНІ: РЕЖИМ ВЛАДИ, ІДЕОЛОГІЯ ТА ПОЛІТИКА. Нацистський режим у Німеччині та його тоталітарна сутність. НСДАП. Ідеологія і програма націонал-соціалізму. Націонал-соціалізм і маси. Джерела фінансування нацистських організацій. Система тотального державного регулювання. Мілітаризація економіки і суспільства. Економічна та соціальна політика націонал-соціалізму. Ідеологічне обґрунтування політики зовнішньої експансії. Концепції геополітики. Створення агресивного блоку держав на чолі з Німеччиною. Громадянська війна в Іспанії та підтримка нацистською Німеччиною режиму Франко. Антинацистський рух Опору. Крах Версальсько-Вашингтонської системи міжнародних відносин. Боротьба за систему колективної безпеки в Європі. Діяльність Ліги націй. Мюнхенська змова і захоплення Німеччиною Чехословаччини. Політична криза 1939 р. Пакт Молотова - Рібентропа 23 серпня 1939 р. і таємні протоколи до нього.

ТЕМА 8. ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА. ЯЛТИНСЬКО-ПОСТДАМСЬКІ УГОДИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ТРИБУНАЛІВ. Причини, характер і періодизація Другої Світової війни. Напад нацистської Німеччини на Польщу. Вступ у війну Англії і Франції. Анексія та окупація Західної України та країн Балтії Радянським Союзом. Війна СРСР проти Фінляндії. Війна проти СРСР. Україна у планах нацистських загарбників. Вступ у війну США. Антигітлерівська коаліція. Ленд-ліз. Агресія Японії на Тихому океані та в Азії. Битви на Східному та Західному фронтах. Окупаційна політика Німеччини та її союзників. Формування корінного перелому у ході Другої світової війни. Поразка фашистської Італії. Тегеранська конференція. Створення і роль другого фронту. Головні бойові операції по визволенню України. Кримська (Ялтинська) конференція. Капітуляція нацистської Німеччини. Політика денацифікації, демілітаризації та демократизації. Створення ООН. Берлінська (Потсдамська) конференція. Капітуляція Японії. Міжнародні трибунали у Нюрнберзі та Токіо по засудженню воєнних злочинців Німеччини та Японії.

ТЕМА 9. СВІТОВА ПОЛІТИКА У ПЕРІОД ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ.

Холодна війна: причини, форми і зміст. Ідеологічне протистояння у міжнародних відносинах. Розкол Німеччини та утворення ФРН і НДР. Організація, структура і цілі НАТО. Організація Варшавського Договору. Гонка озброєнь. Капіталістичні країни Західної Європи і США. План Маршалла. Неолібералізм і неоконсервативна ідеологія. Головні зовнішньополітичні доктрини США. Тоталітарні комуністичні режими та їх політика. Соціально-політичні кризи 1953-1956 рр. у Польщі, НДР, Угорщині, Чехословаччині. «Берлінська стіна». Карибська криза. «Празька весна» 1968 р. Війна США у В'єтнамі. Міжнародні і регіональні конфлікти. Трансформація системи міжнародних відносин. Роль ООН. Політика перебудови у СРСР. М.С.Горбачов. Демократичні революції та реформи в країнах Центральної і Південно-Східної Європи. Крах комуністичної системи. Міжнародні наслідки розпаду СРСР та закінчення холодної війни.

ТЕМА 10. ПОЛІТИКА ОБ'ЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ ТА РОЗВИТОК ЄДИНОЇ ДЕРЖАВИ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ СТОЛІТТЯ – ХХІ СТОЛІТТЯ). Розкол Німеччини на дві держави – ФРН і НДР. Міжнародні ініціативи з врегулювання німецького питання. Доктрина Хальштейна. Пошук шляхів до нормалізації відносин між ФРН і НДР (1961 – 1972 рр.). Нова східна політика В.Брандта. Чотиристороння угода по Західному Берліну. Перебудова в СРСР і соціально-політична криза у НДР. Загострення політичної ситуації у НДР восени 1989 р. та формування коаліційного «уряду національної відповідальності». Падіння Берлінської стіни. Перші вільні вибори у Народну палату НДР. Визначення міжнародно-правової формули об'єднання Німеччини у ході переговорів у форматі «2+4». Правове врегулювання внутрішніх аспектів об'єднання. 3 жовтня 1990р. – День німецької єдності. Державно-правовий устрій об'єднаної Німеччини. Суспільно-політичний та економічний розвиток єдиної Німеччини. Проблема подолання тоталітарного історичного минулого. Роль Німеччини у підтримці України в умовах російської агресії.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ, ПОЛІТИКА РЕФОРМ У КРАЇНАХ СХОДУ.

ТЕМА 11. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ: ПОЛІТИКА МОДЕЛІ ОБ'ЄДНАНОЇ ЄВРОПИ. Теорії об'єднання Європи. Передумови, етапи, характер, проблеми й перспективи європейського інтеграційного процесу. Фактор консолідації європейських народів перед радянською воєнною загрозою. Менталітет європейської політичної еліти, спрямований на процес інтеграції Європи. Римські договори. Ідеї федералізації Європи та «Європи націй». Європейський парламент. Маастрихтський договір та утворення Європейського Союзу. Структура та функції владних інституцій. Реалізація планів по розширенню ЄС. Головні сфери розвитку європейської інтеграції. Монетарний союз ЄС. Шенгенський простір. Інституційні реформи, гарантії економічного зростання. Політика рівноваги між малими та великими країнами ЄС. Стратегія зміцнення зони миру та стабільності у Європі. Євроскептицизм. ЄС проти праворадикальних партій. Угода про асоціацію України з ЄС. Політика підтримки України Європейським Союзом в умовах російської агресії.

ТЕМА 12. КИТАЙ: ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ – ХХІ СТОЛІТТЯ. Етапи історичного розвитку. Ідеї побудови соціалізму з китайською специфікою. Політика конфронтації Китаю з супердержавами. Культурна революція. Політика радикальних реформ. Ден Сяопін – ініціатор курсу «чотирьох модернізацій». Фактори та результати економічного зростання. Керівна роль КПК та партійно-політичне керівництво держави. Еволюція політичних відносин між Китаєм і Тайванем. Деколонізація та роль Гонконгу. Особливості етнонаціональної політики. Амбіційна політика розбудови простору Шовкового шляху. Зміцнення позицій та впливів Китаю на міжнародній арені. Загострення протиріч між Китаєм та США у сфері торгівлі та новітніх технологій.

ТЕМА 13. ЯПОНІЯ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ – ХХІ СТОЛІТТЯ. Демократичне реформування державного устрою та економіки. Джерела та наслідки економічного піднесення. Нова Конституція та відмова «від воєн як суверенного права нації». Політичні партії і пошуки суспільно-політичної рівноваги. Зовнішньополітичні доктрини і стратегія національної безпеки. Японсько-американський союз безпеки. Стратегія збалансованого прагматизму. Євразійська дипломатія. Активний пацифізм. Роль Японії в ООН та участь у миротворчих операціях. Боротьба за повернення «північних територій». Японсько-українські відносини. Підтримка Японією резолюцій ООН щодо засудження агресії Росії проти України. Програми допомоги Україні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем		Кількість годин (денне відділення)				
	Назва	Усього годин	Лек. (год.)	Практ. заняття	Інд. р-та	Сам. робота
Змістовний модуль 1						
T.1	Буржуазні революції у Нідерландах та Англії	12	2	2	3	5
T.2	Війна за незалежність колоній Північної Америки та створення США	12	2	2	3	5
T.3	Французька революція XVIII століття	12	2	2	3	5
T.4	Громадянська війна (1861-1865 рр.) та Реконструкція (1865-1871 рр.) у США	12	2	2	3	5
T.5	Перша світова війна (1914-1918 рр.)	12	2	2	3	5
Разом за змістовним модулем 1		60	10	10	15	25
Змістовний модуль 2						
T.6	Фашизм в Італії: влада, ідеологія, політика.	12	2	2	3	5
T.7	Націонал-соціалізм у Німеччині: режим влади, ідеологія та політика.	12	2	2	3	5
T.8	Друга світова війна. Ялтинсько-постдамські угоди та діяльність Міжнародних трибуналів.	12	2	2	3	5
T.9	Світова політика у період холодної війни.	12	2	2	3	5
T.10	Політика об'єднання Німеччини та розвиток єдиної держави (друга половина XX століття – XXI століття).	12	2	2	3	5
Разом за змістовним модулем 2		60	10	10	15	25
Змістовний модуль 3						
T.11	Європейський союз: політика моделі об'єднаної Європи.	11	2	2	2	5
T.12	Китай: трансформаційні процеси у другій половині XX століття – XXI століття.	11	2	2	2	5
T.13	Японія у другій половині XX століття – XXI століття.	8	2	-	1	5
Разом за змістовним модулем 3		30	6	4	5	15
Усього годин		150	26	24	35	65
					100	

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (заочне відділення)

Назви модулів і тем	Кількість годин (заочне відділення)
---------------------	-------------------------------------

	Назва	Усього годин	Лек. (год.)	Практ.з аняття	Інд. р-та	Сам. робота
Змістовний модуль 1						
T.1	Буржуазні революції у Нідерландах та Англії	13	2		3	8
T.2	Війна за незалежність колоній Північної Америки та створення США	12	1		3	8
T.3	Французька революція XVIII століття	11	1		3	7
T.4	Громадянська війна (1861-1865 рр.) та Реконструкція (1865-1871 рр.) у США	11	1		3	7
T.5	Перша світова війна (1914-1918 рр.)	11	1		3	7
Разом за змістовним модулем 1		58	6		15	37
Змістовний модуль 2						
T.6	Фашизм в Італії: влада, ідеологія, політика.	13	2		3	8
T.7	Націонал-соціалізм у Німеччині: режим влади, ідеологія та політика.	12	1		3	8
T.8	Друга світова війна. Ялтинсько-постдамські угоди та діяльність Міжнародних трибуналів.	11	1		3	7
T.9	Світова політика у період холодної війни.	12	1		3	8
T.10	Політика об'єднання Німеччини та розвиток єдиної держави (друга половина XX століття – XXI століття).	11	1		3	7
Разом за змістовним модулем 2		59	6			38
Змістовний модуль 3						
T.11	Європейський союз: політика моделі об'єднаної Європи.	12	2		2	8
T.12	Китай: трансформаційні процеси у другій половині XX століття – XXI століття.	11	1		2	8
T.13	Японія у другій половині XX століття – XXI століття.	10	1		1	8
Разом за змістовним модулем 3		33	4		5	24
Усього годин		150	16	-	35	99
						134

5. ТЕМИ ТА ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

	Теми	години
T.1	Буржуазні революції у Нідерландах та Англії (XVI-XVII століття). Політичний устрій та економічний розвиток у Нідерландах у другій половині XVI ст. Причини, характер революції. Реформаційний рух. Політика Філіпа II. Визвольний рух. Гези. Політика умиротворення. Унії. Війна за незалежність. Республіка. Англійський абсолютизм і опозиція. Революція 1640-1653 рр. Пуританізм. Довгий парламент та його революційна діяльність. Олівер Кромвель. Індепендентська республіка та її внутрішня і	2

	зовнішня політика.	
Т.2	Американська буржуазна революція XVIII століття. Соціально-економічний та політико-правовий стан колоній Північної Америки. Ідеологія американського Просвітництва та революційно-політичний рух за незалежність. Характеристика політичної еліти в колоніях. Декларація незалежності. Конституційний устрій США. Батьки-засновники США. Становлення двопартійної системи : федералісти і республіканці. Джордж Вашингтон – перший президент США. Алексіс Токвіль про американську демократію.	2
Т.3	Французька буржуазна революція XVIII століття. Криза французького абсолютизму і соціально-політична ситуація напередодні революції. Політичні клуби, ідея свободи і принцип народовладдя у революції. Конституції 1791 і 1793 р. : порівняльний аналіз. Жирондисти і монтаньяри. Політична система якобинської диктатури і політика терору. Політичні портрети діячів революції. Паризька Комуна у 1792-1794 рр. Наполеон Бонапарт та його війни і політика.	2
Т.4	Громадянська війна (1861-1865рр.) та Реконструкція (1865-1871рр.) Світоглядні розходження між Північчю та Півднем у питаннях прав людини, політичного устрою, рабства. Плантаційне рабство та репресивний політичний і правовий режим на Півдні. Ідеологи рабства Д.Келхун та Д.Фіцхью. Республіканська партія, А.Лінкольн і заколот південних штатів. Радикальні ліберально-демократичні закони – перевага для Півночі. Перемога Півночі. Радикальна Реконструкція та демократичні реформи у південних штатах. Демократичні поправки до Конституції США.	2
Т.5	Перша світова війна 1914-1918 рр. та її наслідки. Новітні наукові дискусії про виникнення війни. Гонка озброєнь. Міжнародні військово-політичні союзи. Роль дипломатії. Військові фронти і головні воєнні дії. Революції у Росії та Німеччині. Завершальний період війни. Версальський мир. Людські та матеріальні втрати у війні. В. Вільсон і його програма післявоєнного врегулювання міжнародних відносин. Перша світова війна у спогадах її учасників.	2
Т.6	Фашистський режим Б.Мусоліні в Італії. Концепції фашизму. Причини виникнення фашизму та умови його приходу до влади. Ідеологія, пропаганда, міфотворчість та масові організації. Механізм впливу фашистського режиму Мусоліні на суспільство. Характер і структура консенсусу між фашистською владою і суспільством. Соціально-економічна політика режиму Б. Мусоліні. Фашистська політика виховання «нової людини». Фашистська Італія у Другій світовій війні.	2
Т.7	Нацистський режим у Німеччині. Концепційні обґрунтування націонал-соціалізму. Прихід нацистів до влади та їх ідеологія і пропаганда. Гітлер як консолідуюча фігура суспільства. Внутрішня політика нацистської держави. Молодіжна політика нацистського режиму. Політика нацистів у сфері освіти і культури. Зовнішня політика і підготовка війни. Холокост. Фашистський режим в Італії та нацистський режим у Німеччині: порівняльний аналіз.	2
Т.8	Друга світова війна 1939-1945 рр. та її наслідки. Міжнародні відносини напередодні війни. Пакт Молотова - Ріббентропа. Війна СССР	2

	проти Фінляндії. План “Барбароса” : підготовка і реалізація. Напад на СРСР: аналіз причин та головних подій. Антигітлерівська коаліція та її політика. Ленд-ліз. Німецький окупаційний режим і остарбайтери. Антифашистський Рух опору у роки Другої світової війни. Дискусійні проблеми другої світової війни.	
Т.9	Холодна війна у контексті світової політики. Причини, цілі, форми та етапи Холодної війни. Формування військово-політичних блоків та політика їх протистояння. Головні зовнішньополітичні доктрини СРСР та США. Дипломатія супердержав у роки Холодної війни. Берлінська криза 1948 - 1949 рр. Війна США у В'єтнамі. Війна СРСР в Афганістані. Еволюція зовнішньої політики СРСР: від Брежнєва до Горбачова. Наслідки Холодної війни. Холодна війна в оцінках політиків та науковців.	2
Т.10	Політика об'єднання Німеччини у другій половині ХХ століття. Причини розколу Німеччини на дві держави. Доктрини Хальштейна і Шеєля у відносинах між ФРН і НДР. Нова східна політика В.Брандта. Внутрішні та зовнішні аспекти об'єднання Німеччини. Міжнародно-правове врегулювання процесу об'єднання Німеччини. Державно-правовий устрій об'єднаної ФРН. Партійна система. Проблема іноземців та переселенців. Суспільно-політичний та економічний розвиток сучасної ФРН. Зовнішня політика. Роль Німеччини у підтримці України в умовах російської агресії.	2
Т.11	Становлення та розвиток Європейського Союзу. Еволюція традиційних федералістських теорій європейського об'єднання. Історичні передумови й рушійні сили інтеграції. Формування інституціональної системи Європейського співтовариства. Суперечності процесу економічної інтеграції. Етапи розширення ЄС. Система європейського політичного співробітництва. Маастрихтський договір. Політика ЄС щодо країн Східної Європи. Угода про асоціацію України з ЄС. Політика підтримки України Європейським Союзом в умовах російської агресії.	2
Т.12	Китай: трансформаційні процеси у другій половині ХХ століття – ХХІ століття. Китай часів Мао цзе дуна. Ідеї побудови соціалізму з китайською специфікою. Політика конфронтації Китаю з супердержавами. Культурна революція. Політика радикальних реформ. Ден Сяопін – ініціатор курсу «чотирьох модернізацій». Фактори та результати економічного зростання. Керівна роль КПК та партійно-політичне керівництво держави. Еволюція політичних відносин між Китаєм і Тайванем. Деколонізація та роль Гонконгу. Особливості етніонаціональної політики. Амбіційна політика розбудови простору Шовкового шляху. Зміцнення позицій та впливів Китаю на міжнародній арені. Загострення протиріч між Китаєм та США у сфері торгівлі та новітніх технологій.	2
	Всього	24

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

- не передбачені

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

- не передбачені

8. САМОСТІЙНА РОБОТА ТА ІНДЗ

Номер теми / Види завдань			
№	Назва теми / Види завдань	Інд. р-та	Сам р-та
Т. 1	Опрацювати рекомендовану літературу. Проаналізувати політичний устрій Нідерландів при Габсбургах. Розглянути особливості торгівлі та діяльність портів Антверпен і Амстердам. Засвоїти питання реформаційного руху. Підготувати політичний портрет В.Оранського. Проаналізувати ідеологічну функцію пуританізму у процесі мобілізації сил революції. Визначити організаційну побудову армії О.Кромвеля, зосередивши увагу на досягнутих перемогах. Проаналізувати діяльність Довгого парламенту. Здійснити порівняльний аналіз учасників революції Д.Лільберна та О.Кромвеля. Теми ІНДЗ: 1) Скласти синхронізовану хронологію подій світової політики Нового часу (XVI – XVII ст.) 2) Скласти таблицю династій європейських монархій. 3) Проаналізувати організацію та процедуру проведення суду над королем Англії Карлом I.	3	5
Т. 2	Опрацювати рекомендовану літературу. Ознайомитися з системою управління в американських колоніях (за вибором) та вивчити зміст «Декларації незалежності» 1776 р. Підібрати та вивчити матеріали про демократизацію політичної свідомості американців та їх політичної культури. Проаналізувати зміст памфлету Т.Пейна «Здоровий глузд». Підготувати доповідь про просвітницьку та політичну діяльність Б.Франкліна. Проаналізувати факти обговорення тексту Конституції США. Теми ІНДЗ: 1) Ознайомитися з книгою Т.Джеферсона «Автобіографія». 2) Підготувати есе про діяльність одного із батьків-засновників США (Дж.Адамс, О.Гамільтон, Т.Джеферсон, Дж.Вашингтон та ін.) 3) Проаналізувати діяльність політичних партій США (федералісти і республіканці), включно з президентськими виборами.	3	5
Т. 3	Проаналізувати питання про духовний і матеріальний розвиток французького суспільства в добу Просвітництва (1720-1780 рр.) Визначити зміст реформ Тюрго та Неккера. Ознайомитися з фактами життя королівського двору напередодні революції. Вивчити зміст «Декларації прав людини та громадянина». Виконати порівняльний аналіз політики урядів жирондистів та якобінців. Опрацювати статистичні дані про результати революційної політики терору. Теми ІНДЗ: 1) Ознайомитися з оцінкою Т.Джеферсона передреволюційної ситуації у Франції (за його книгою «Автобіографія»). 2) Здійснити порівняльний аналіз змісту Конституцій 1791 та 1793рр. 3) Ознайомитися з біографічними даними ключових діячів революції (Ж.-П.Марат, Ж. де Лафайєт, Ж.Дантон, Ж.Брісо, М.Робесп'єр). 4) Ознайомитися та проаналізувати сюжет картин Ж.-Л.Давида на тему Французької революції	3	5

Т. 4	Проаналізувати причини другої ліберально-демократичної революції у США. Ознайомитися з ідеологією і практикою рабовласництва та загостренням боротьби за владу у США. Проаналізувати діяльність А. Лінкольна. Врахувати особливості політичної боротьби на президентських виборах 1864 р. Ознайомитися з планами проведення Реконструкції, її цілями та методами виконання. Проаналізувати демократичні реформи на Півдні, поправки до федеральної Конституції та зміни у середовищі економічної і політичної еліти у південних штатах. Теми ІНДЗ: 1) Проаналізувати колонізаційну політику земель у Північній Америці та політику взаємовідносин з індіанським населенням. 2) Опрацювати хід воєнних дій між Північчю та Півднем. 3) Ознайомитися з реалізацією плану купівлі території Луїзіани та політичної боротьби навколо неї.	3	5
Т. 5	Опрацювати рекомендовану літературу. Вивчити особливості міжнародної дипломатії напередодні Першої світової війни. Проаналізувати головні битви війни. Здійснити порівняльний аналіз впливу революцій у Росії та Німеччині на закінчення війни. Ознайомитися зі змістом Версальського договору. Теми ІНДЗ: 1) Опрацювати статистичні дані про людські та матеріальні втрати у Першій світовій війні. 2) Ознайомитися з опублікованими спогадами учасників війни. 3) Проаналізувати програму післявоєнного врегулювання міжнародних відносин Президента США В.Вільсона.	3	5
	Разом за змістовним модулем 1	15	25
Т. 6	Опрацювати основні концепції фашизму та умови його приходу до влади. Проаналізувати зміст міфів фашизму та форми і дієвість його пропаганди. Визначити роль фашистської партії та масових організацій в структурі влади та механізми їх впливу на суспільство. Встановити характер і структуру консенсусу між фашистською владою і суспільством. Проаналізувати особливості соціально-економічної політики режиму Б. Мусоліні. Охарактеризувати фашистську політику виховання «нової людини». Опрацювати історію антифашистського руху в Італії. Теми ІНДЗ: 1) Проаналізувати ідеологію та політику фашистської «корпоративної держави». 2) Опрацювати події італо-ефіопської війни. 3) Здійснити порівняльний аналіз ідеології та пропаганди італійського фашизму з праворадикальними партіями та рухами сучасної Італії.	3	5
Т. 7	Проаналізувати концепційні обґрунтування націонал-соціалізму. Визначити імена представників великого капіталу та їх роль у приході партії Гітлера до влади. Проаналізувати політичні альтернативи подоланню політичної кризи у Німеччині 1932-1933рр. Розглянути структуру та кількісний і якісний склад НСДАП, структуру та механізм репресивних органів влади. Опрацювати питання політики націонал-соціалістів по відношенню до церкви та у сфері культури. Теми ІНДЗ: 1) Проаналізувати спогади людей, що пережили Холокост. 2) Ознайомитися з біографією антифашистки Софі Шолль. 3) Здійснити порівняльний аналіз фашистського режиму в Італії та націонал-соціалістичного режиму у Німеччині. 4) Проаналізувати діяльність Ліги націй.	3	5

Т. 8	Проаналізувати міжнародну політику напередодні війни. Ознайомитися з подіями початку війни проти СРСР та результатами літньої воєнної кампанії 1941р. Опрацювати діяльність «айнзатцгруп» та нацистську політику Холокосту на території України. Проаналізувати політику Ленд-лізу. Ознайомитися з подіями військової операції союзників «Оверлорд». Теми ІНДЗ: 1) Ознайомитися з історією насильницького вивозу оstarбайтерів з України до Німеччини. 2) Опрацювати рішення Кримської (Ялтинської) конференції 4-11лютого 1945р. 3) Проаналізувати Берлінську військову операцію 1945р. 4) Скласти схему репараційних виплат Німеччини за заподіяні злочини на території СРСР. 5) Проаналізувати діяльність Міжнародного воєнного трибуналу для суду над нацистськими воєнними злочинцями.	3	5
Т. 9	Проаналізувати головні зовнішньополітичні доктрини СРСР та США. Опрацювати питання Кубинської кризи 1962р. Проаналізувати політику ядерного протистояння супердержав. Визначити структуру, мету, цілі та політику воєнних блоків НАТО та ОВД. Проаналізувати кризи розвитку соціалізму 50-60-х років та їх міжнародне сприйняття (НДР, Угорщина, Чехословаччина). Опрацювати історію війн США у В'єтнамі та СРСР у Афганістані. Охарактеризувати політику хрестового походу проти комунізму Р.Рейгана та політику перебудови у СРСР М.Горбачова. Теми ІНДЗ: 1) Скласти порівняльну таблицю зовнішньополітичних доктрин СРСР та США у період холодної війни. 2) Скласти хронологію подій війни США у В'єтнамі та СРСР у Афганістані.	3	5
Т. 10	Проаналізувати причини розколу Німеччини на дві держави – ФРН і НДР та міжнародні ініціативи з врегулювання німецького питання. Опрацювати зміст нової східної політики В.Брандта, причини загострення політичної ситуації у НДР восени 1989 р. та падіння Берлінської стіни. Визначити міжнародно-правову формулу об'єднання Німеччини у ході міжнародних переговорів у форматі «2+4». Ознайомитися з проведенням річниць до Дня німецької єдності (3 жовтня 1990р.) на суспільно-політичному рівні. Проаналізувати державно-правовий устрій об'єднаної Німеччини та її результати суспільно-політичного та економічного розвитку. Підготувати есе про роль Німеччини у підтримці України в умовах російської агресії. Теми ІНДЗ: 1) Проаналізувати ідеологічне та політичне протистояння НДР та ФРН. 2) Добрати матеріали до політичного портрету канцлера ФРН К.Аденауера. 3) Визначити спільності та відмінності у менталітеті німців Східної та Західної Німеччини.	3	5
Разом за змістовним модулем 2		15	25

Т. 1 1	Опрацювати питання про роль європейської ідеї в історії. Проаналізувати передумови, етапи, характер, проблеми й перспективи європейського інтеграційного процесу. Визначити роль фактора консолідації європейських народів перед радянською воєнною загрозою. Проаналізувати структуру, позиції політичних партій та діяльність Європейського парламенту. Ознайомитися зі змістом Маастрихтського договору про утворення Європейського Союзу. Проаналізувати реалізацію планів по розширенню ЄС та головні сфери розвитку і досягнення європейської інтеграції. Ознайомитися з політикою рівноваги між малими та великими країнами ЄС. Угода про асоціацію України з ЄС. Політика підтримки України Європейським Союзом в умовах російської агресії. Теми ІНДЗ: 1) Визначити дієвість Монетарного союзу ЄС. 2) Проаналізувати запровадження та дію Шенгенської угоди та користування українців правом для безвізового в'їзду до ЄС. 3) Проаналізувати політику брекзиту Великобританії з ЄС. 4) Проаналізувати політику євроскептицизму у діяльності праворадикальних європейських партій.	2	5
Т. 1 2	Ознайомитися зі змістом ідеї побудови соціалізму з китайською специфікою. Проаналізувати політику конфронтації Китаю з супердержавами. Ознайомитися з ідеєю та практикою культурної революції. Проаналізувати політику радикальних реформ Ден Сяопіна (курс «чотирьох модернізацій»). Охарактеризувати фактори та результати економічного зростання Китаю. Визначити позиції керівної ролі КПК та основні напрями боротьби з корупцією. Проаналізувати еволюцію політичних відносин між Китаєм і Тайванем. Визначити особливості етнонаціональної політики. Проаналізувати зміцнення позицій та впливів Китаю на міжнародній арені. Теми ІНДЗ: 1) Проаналізувати політику Китаю по розбудові простору Шовкового шляху та відношення до неї інших країн. 2) Проаналізувати проблему загострення протиріч між Китаєм та США у сфері торгівлі та новітніх технологій. 3) Визначити роль Гонконгу в економічному розвитку Китаю.	2	5
Т. 1 3	Проаналізувати роль США у процесі розвитку демократизації післявоєнної Японії. Ознайомитися з зовнішньополітичними доктринами і стратегією національної безпеки Японії. Проаналізувати діяльність політичних партій та їх вплив на політику уряду. Ознайомитися з діяльністю Японії в ООН. Проаналізувати боротьбу Японії за повернення «північних територій». Визначити роль С.Абе у формуванні та реалізації внутрішньої та зовнішньої політики Японії. Ознайомитися з результатами Євразійської політики Японії. Проаналізувати розвиток японсько-українських відносин. Теми ІНДЗ: 1) Проаналізувати японсько-американський безпековий союз. 2) Ознайомитися з етапами та результатами економічного піднесення Японії. 3	1	5
Разом за змістовним модулем 3		5	15
Усього годин		35	65
		100	

До самостійної роботи відноситься:

[1] – підготовка до лекцій, практичних занять;

[2] – опрацювання лекційного матеріалу;

- [3] – самостійне опрацювання літератури та нормативно-правових актів, джерел;
 [4] – індивідуальне навчально-дослідне завдання: підготовка доповіді, реферату, презентації.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- СЛОВЕСНІ ТА НАОЧНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ (демонстрація презентацій, створення схематичних зображень, робота із веб-сайтами органів влади та управління, організацій).
- ПРАКТИЧНІ (тестові вправи; опрацювання матеріалу шляхом підготовки презентації; аналіз практичних ситуацій (аналітичні розробки); метод проєктування).
- ІНТЕРАКТИВНІ методи навчання (під час лекційних, практичних занять).
- КОЛЕКТИВНЕ ТА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ЗАВДАНЬ (колективне обговорення з використанням дискурсивних практик, виконання ІНДЗ, презентація виконаних ІНДЗ та результатів самостійної роботи).

10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: словесний, наочний, практичний, які передбачають читання лекцій, опрацювання нормативних актів, робота з навчальною та спеціальною літературою, індивідуальні консультації. Засоби діагностики якості вищої освіти включають в себе поточний, періодичний та підсумковий контроль.

Формами організації **поточного контролю** є:

- усний контроль: індивідуальне і фронтальне опитування, бесіда, захист рефератів, доповідь, оцінювання доповідей;
- контроль виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань;
- тестовий контроль проведення тестування студентів.

Програмою передбачено проведення періодичного контролю:

- тематичні колоквиуми.

Програмою передбачено проведення підсумкової модульної контрольної роботи:

- Модульний тестовий контроль за допомогою Google- form

Підсумковий контроль: іспит.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів вищої освіти в обговоренні проблемних питань	від 0 до 5
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем, доповідь та демонстрація презентації	від 0 до 5
Періодичний контроль:	
Контрольна робота за змістовими модулями у формі тестування	від 0 до 5

Вид роботи	Бали	Критерії оцінювання
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні	0 балів	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання апарату і джерел.
	2-3 бали	Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на заняттях; фрагментарні знання апарату і джерел; показує невміння публічно представляти матеріал.

проблемних питань	4-5 балів	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	0 балів	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1-2 бал	Доповідь та презентація виконані самостійно, проте змістовний матеріал представлений описово, висновки формальні (або відсутні), тема не розкрита.
	3 балів	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, але усно здобувач пояснює матеріал впевнено і за допомогою викладача виправляється, змістовний матеріал представлений добре, висновки відповідають на завдання, тема загалом розкрита із незначними прогалинами.
	4 балів	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз достатній, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані висновки, тема загалом розкрита, презентація містить посилання на джерела.
	5 балів	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, актуальність теми розкрита, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза, метод відповідає тематиці та задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні судження, підкріплені доказами, презентація містить посилання на джерела.
Контрольна робота за змістовними модулями	0	Відповідь на запитання неправильна.
	5 балів	В контрольній роботі кожного з модулів по 5 запитань: 1 бал за кожен правильну відповідь.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	Зараховано
85 – 89	B	
75 – 84	C	
70 – 74	D	
60 – 69	E	
35 – 59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточний та періодичний контроль											Сума балів загалом	Підсум-ий контроль	Сума балів	
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					Змістовний модуль 3		80	Іспит 20	100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
Контрольна робота за зміст-м модулем №1 (5 балів)					Контрольна робота за зміст-м модулем №2 (5 балів)					Контрольна робота за зміст-м модулем №3 (5 балів)				
(1_ІНДЗ *1) =1					(1_ІНДЗ *2) =2					(1_ІНДЗ *2) =2				

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Робоча програма
- Силабус
- Лекційні презентації;
- Google-class; Google-test.

13. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Нідерландська буржуазна революція XVI ст.
2. Передумови, характер та особливості Англійської буржуазної революції XVII ст.
3. О. Кромвель та його роль в Англійській буржуазній революції XVII ст.
4. Людина та її повсякденне життя у Європі в епоху буржуазних революцій.
5. Війна за незалежність колоній у Північній Америці у XVIII ст.
6. Проголошення незалежності США та її конституційний лад.
7. Джордж Вашингтон – перший президент США.
8. Виникнення та розвиток політичних партій у США.
9. Передумови і причини Французької буржуазної революції XVIII ст.
10. Політичні течії і лідери у Французькій буржуазній революції XVIII ст.
11. Конституції Франції 1791 і 1793 р. : порівняльний аналіз.
12. Політична система, соціальні ідеали та терор якобинського режиму диктатури.
13. Наполеон Бонапарт та його внутрішня і зовнішня політика.
14. Громадянська війна і Реконструкція у США (1861-1871 рр.)
15. Причини, характер та основні події Першої світової війни.
16. Версальський мир та його наслідки.
17. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин.
18. Революції у Росії (1917р.) та Німеччині (1918р.) та їх вплив на Першу світову війну.
19. Веймарська Німеччина (1918-1933рр.): політична система, конституція і політика.
20. Причини виникнення та сутність фашизму у країнах Західної Європи.
21. Ідеологія і політика фашистської Італії.
22. Соціальна політика фашистського режиму Б.Мусоліні.

23. Ідеологія, пропаганда і політика нацистської Німеччини.
24. Мюнхенський зговір 1938 року і наростання загрози світової війни.
25. Міжнародна дипломатія напередодні Другої світової війни.
26. Пакт Молотова – Ріббентропа 23 серпня 1939р. і таємні протоколи до нього.
27. Друга світова війна: причини, характер, дискусії.
28. Головні битви Другої світової війни.
29. Антигітлерівська коаліція та її міжнародні конференції.
30. Нацистська політика Холокосту та її наслідки.
31. Антифашистський рух Опору у Німеччині і у Європі.
32. Нюрнберзький процес над головними воєнними злочинцями.
33. Підсумки та уроки Другої світової війни.
34. Історична пам'ять та проблема подолання історичного тоталітарного минулого.
35. План Маршалла: причини прийняття та результати реалізації.
36. Причини, етапи, зміст та наслідки холодної війни.
37. Головні світові конфлікти періоду холодної війни.
38. Криза розвитку соціалізму у НДР (1953р.)
39. Криза розвитку соціалізму в Угорщині (1956р.)
40. «Празька весна» у Чехословаччині (1968р.)
41. Особливості суспільно-політичного розвитку країн Західної Європи (1945-початок ХХІ ст.)
42. Причини розколу Німеччини на дві держави: ФРН та НДР.
43. Східна політика уряду В.Брандта у ФРН.
44. США у системі міжнародних відносин у період 1985 р. - ХХІ ст.
45. Причини, головні події та наслідки краху комуністичної системи у СРСР.
46. Причини та наслідки краху комуністичної системи у країнах Центральної та Східної Європи.
47. Берлінська стіна: причини побудови та міжнародне значення її падіння.
48. Розпад СРСР та процес створення незалежних держав.
49. Політика об'єднання Німеччини у другій половині ХХ ст.
50. Політичний та економічний розвиток Німеччини після об'єднання (1990р.)
51. Структура та функції інституцій влади, етапи та результати політики розширення ЄС.
52. Причини та наслідки виходу Великобританії з Європейського Союзу.
53. Зовнішня політика країн Європейського Союзу.
54. Ден Сяопін і політика реформування Китаю.
55. Політика економічного зростання сучасного Китаю.
56. Зміцнення позицій та вплив Китаю у сучасній світовій політиці.
57. Еволюція політичних відносин між Китаєм та Тайванем.
58. Політика демократизації Японії у післявоєнний період.
59. Напрями та результати економічного зростання сучасної Японії.
60. Боротьба Японії за повернення «північних територій».

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

- Гончар Б.М., Мордвінцев В.М. Всесвітня історія: навчальний посібник. – 2-ге вид., стер. К: Київський національний університет ім. Т. Шевченка 2014. – 895 с.
- Горбань Ю.А. Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV – початку ХХІ століть: навчальний посібник. – 4-те вид., перероб. і доп. Київ, 2012. – 438 с.
- Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу (кінець XV – початок ХІХ ст.): навчальний посібник./ За ред. З.А. Баран. – К., 2015. – 533с.
- Країнознавство. Країни пострадянського простору, Європи і Північної Америки навч. посіб.; К. : Київський університет, 2012. - 335 с.

- Кріль М.М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): навчальний посібник. – 3-тє вид., виправлене і доповнене. – К., 2013. – 278 с.
- Коппель О. А. Міжнародні системи. Світова політика. К. : ФАДА, ЛТД, 2001. - 224 с.
- Курко, М. Н. Світова політика: свідомість, спекуляція та антикорупція: навч. посіб. Київ : Ліра- 2022. 178с.
- Міжнародні відносини та світова політика /за ред. В. А. Манжоли. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Київський університет, 2010. – 865с.
- Недбай В. В. Світова політика сучасності. Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. - Миколаїв : Швець В. Д., 2015. - 237 с.
- Нова історія країн Західної Європи й Північної Америки, XVII - 60-ті роки ХІХ століття: підручник / за ред. Б. М. Гончара. Київ. : Київський університет, 2013. - 735 с.
- Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 р. – початок ХХІ ст.): навчальний посібник / за ред. М.М. Швагуляка. – Львів: Тріада плюс, 2011. – 700 с.
- Орлова Т.В. Історія пострадянських країн: Підручник. Київ: Знання, 2014. – 502 с.
- Павлюк В. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1918-1945 рр.): підручник. Львів : Піраміда, 2010. - 281 с.
- Романюк А.С. Історія західних політичних вчень: Політичні доктрини ХХ – початку ХХІ ст.: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. – 255с.
- Сарнацький О. П. Міжнародні відносини та світова політика (пер. пол. ХVІІ ст. – 1918 р.): навчальний посібник. Запоріжжя : Інтер-М, 2015. - 397 с.
- Світова історія ХХ-ХХІ століть. Енциклопедичний словник / за ред. Ігора Підкови і Романа Шуста. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Вид. 2-ге, допов. - Львів : Простір-М, 2019. - 1282 с.
- Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика / за ред. проф. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2016. – 538с.
- Тригуб П. М. Міжнародні відносини і світова політика. Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв : Румянцева Г. В. 2012. - 197 с.
- ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА**
- Арендт Х. Банальність зла. Суд над Айхманом в Єрусалимі. К. : Дух і Літера, 2013. - 367 с.
- Бжезінський З. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи. Київ:ФАБУЛА, 2019. – 288с.
- Баришполец М. К., Смольницька М. К. Пам'ять про Другу світову війну в іменах і подіях: / Відп. ред. О. Є. Лисенко. Інститут історії України. – Бориспіль: Медіа-центр "ТС", 2020. –748 с.
- Брокгауз Ф. Історія Німеччини у світлинах. Київ: Юніверс. – 568с.
- Від Рейхстагу до Іводзіми. У полум'ї війни : Україна та українці у Другій світовій / під заг. ред. Я. Примаченко]. – Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2017. – 352с.
- Віднянський С.В., Мартинов А. Ю. Об'єднана Європа: від мрії до реальності : історичні нариси про батьків-засновників Європейського Союзу Київ: Інститут історії України НАН України, 2009. – 375 с.
- Віднянський С. Україна — Європейський Союз: новий етап взаємовідносин в умовах російсько-української війни 2014–2022 рр. /Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвід. зб.наук. пр. Київ,2022 – вип.31. - С. 10 - 37.
- Головко В. В., Якубова Л. Д. Україна і виклики посттоталітарного транзиту (1990–2019) / НАН України, Ін-т історії України. – Київ: Академперіодика, 2021. – 592 с.
- Головко В. Україна та Китай: еволюція відносин (2021 – травень 2022). Київ: Інститут історії України, 2022. – 199 с.

Друга світова: роздуми через вісім десятиліть / Упоряд. І. Винокуров. Національний університет "Києво-Могилянська академія"; Центр досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства; Центр європейських гуманітарних досліджень. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2022. – 192 с.

Еліс Д. Брати-засновники. Революційне покоління. Київ: Ніка-Центр, 2014.- 296с.

Європейська та євроатлантична інтеграція України: стан і перспективи реалізації (2014–2022 рр.) / Авт. кол.: І.В.Артёмов, С.В.Віднянський, І.Я.Тодоров, П.В.Токар. – Ужгород: УжНУ, 2022. – 284 с.

Копійка В.В. Європейський Союз. Історія і засади функціонування. Навчальний посібник. Друге видання. Київ: Знання, 2012. – 759с.

Кордон М. Європейська та євроатлантична інтеграція України. 2-е вид. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 172с.

Кудряченко А. І., Мартинов А. Ю. Глобальні виміри зовнішньої політики Німеччини (2005–2021 рр.): калейдоскоп подій. Київ: ДУ "Інститут всесвітньої історії НАН України". 2022. – 560 с.

Людина на війні: український соціум через призму Першої та Другої світових воєн: Історичні нариси / Відп. ред. О. П. Реєнт. Київ: Інститут історії України НАН України., 2021. – 657 с.

Мадлен О., Вудворт Б. Фашизм. Засторога. Київ: Форс, 2019. 352с.

Мальська М.П., Антонюк Н.В. Основи європейської інтеграції. Київ: ЦУЛ, 2015. – 320с.

Перайно К. Сила стрімка й несамовита. Мао, Трумен і народження сучасного Китаю, 1949. Київ: КМ-БУКС, 2022. – 352с.

Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. У 2-х кн. – Кн. 1 / Відп. ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь. НАН України. Інститут історії України. – Київ: Інститут історії України НАН України, 2022. – 802 с.

Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. У 2-х кн. – Кн. 2 / Відп. ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь. НАН України. Інститут історії України. – Київ: Інститут історії України, 2022. – 803-1526 с.

Сейл Т. Міцний альянс. Історія НАТО. Київ: ФАБУЛА, 2022. – 368с.

Снайдер Т. Шлях до несвободи. Росія, Європа, Америка. Київ: Човен, 2023. – 392с.

Фішер К. Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців. Київ: Ніка-Центр, 2022. – 512с.

Шуляк І. О. Московитський націонал-соціалізм Радянської імперії. Київ : Фенікс, 2019. - 207 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

<http://yaca.yandex.ru/yaca/ungrp/cat/Science/Sciences/Humanities/History/> - каталог сайтів на історичну тематику за різними напрямками: стародавній світ, середні віки, нова і новітня історія, військова історія, археологія, генеалогія, етнографія і історія народів.

<http://www.history.org.ua/> - сайт історії України НАНУ.

http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/ - електронна бібліотека Гумер.

<http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> - бібліотеки України і світу.

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

<http://odnb.odessa.ua/> - Одеська міська бібліотека.

<http://www.lib.onu.edu.ua/> - Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова.

<http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> - бібліотека юридичних ресурсів.

<http://www.un.org/> - портал ООН.

<http://documents.un.org/> – Система офіційних документів Організації Об'єднаних Націй (Official Documents of the United Nations)

<http://unstats.un.org/unsd/default.htm> – Статистична служба ООН.

<http://portal.unesco.org/> – портал ЮНЕСКО.

<http://europa.eu.int> – Європейський союз (Брюссель).

http://europa.eu/documentation/statistics-polls/index_en.htm – Статистична служба ЄС.

www.coe.kiev.ua – Рада Європи з прав людини (Україна).

<http://www.worldbank.org/> – Світовий банк.

<http://www.imf.org/> – Міжнародний валютний фонд.

<http://www.wto.org/> – Світова організація торгівлі.

<http://www.oecd.org/> – Організація з економічного співробітництва і розвитку.

<http://www.case-ukraine.kiev.ua/> – Центр соціально-економічних досліджень (CASE).

<http://www.doaj.org/> – 2000 загальнодоступних закордонних електронних журналів.

<http://rzblx1.uni-regensburg.de/ezeit/> -- електронна бібліотека журналів (Німеччина).

<http://rzblx1.uniregensburg.de/ezeit/fl.phtml?bibid=AAAAA&colors=1&lang=en¬ation=ALL> - англomовні електронні безкоштовні журнали.